

6-15

Plenaire vergaderingen

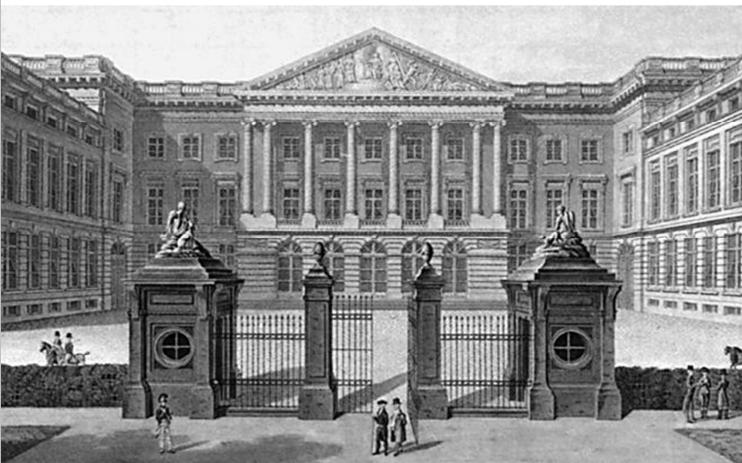
Vrijdag 22 januari 2016

Ochtendvergadering

Handelingen

Belgische Senaat

Gewone Zitting 2015-2016

Annales

Séances plénières

Vendredi 22 janvier 2016

Séance du matin

6-15

Sénat de Belgique

Session ordinaire 2015-2016

De **Handelingen** bevatten de integrale tekst van de redevoeringen in de oorspronkelijke taal. Deze tekst werd goedgekeurd door de sprekers. De vertaling – *cursief gedrukt* – verschijnt onder de verantwoordelijkheid van de dienst Verslaggeving. Van lange uiteenzettingen is de vertaling een samenvatting.

De nummering bestaat uit het volgnummer van de legislatuur sinds de hervorming van de Senaat in 1995, het volgnummer van de vergadering en de paginering.

Voor bestellingen van Handelingen en Vragen en Antwoorden van Kamer en Senaat:
Dienst Publicaties Kamer van volksvertegenwoordigers, Natieplein 2 te 1008 Brussel, tel. 02/549.81.95 of 549.81.58.

Deze publicaties zijn gratis beschikbaar op de websites van Senaat en Kamer:
www.senate.be www.dekamer.be

Abréviations – Afkortingen

CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
cdH	centre démocrate Humaniste
Ecolo	Écologistes confédérés pour l'organisation de luttes originales
MR	Mouvement réformateur
N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
Open Vld	Open Vlaamse liberalen en democraten
PS	Parti Socialiste
sp.a	socialistische partij anders
VB	Vlaams Belang

Les **Annales** contiennent le texte intégral des discours dans la langue originale. Ce texte a été approuvé par les orateurs.
Les traductions – *imprimées en italique* – sont publiées sous la responsabilité du service des Comptes rendus. Pour les interventions longues, la traduction est un résumé.

La pagination mentionne le numéro de la législature depuis la réforme du Sénat en 1995, le numéro de la séance et enfin la pagination proprement dite.

Pour toute commande des Annales et des Questions et Réponses du Sénat et de la Chambre des représentants: Service des Publications de la Chambre des représentants, Place de la Nation 2 à 1008 Bruxelles, tél. 02/549.81.95 ou 549.81.58.

Ces publications sont disponibles gratuitement sur les sites Internet du Sénat et de la Chambre:
www.senate.be www.lachambre.be

Inhoudsopgave	Sommaire
Goedkeuring van de agenda	Approbation de l'ordre du jour
Benoeming van de griffier.....	Nomination du greffier
Overlijden van oud-senatoren	Décès d'anciens sénateurs.....
Regeling van de werkzaamheden	Ordre des travaux.....
Berichten van verhindering	Excusés
Bijlage	Annexe
Grondwettelijk Hof – Arresten.....	Cour constitutionnelle – Arrêts
Grondwettelijk Hof – Prejudiciële vragen.....	Cour constitutionnelle – Questions préjudiciales.....
Grondwettelijk Hof – Beroepen	Cour constitutionnelle – Recours
Belgisch Raadgevend Comité voor Bio-ethiek	Comité consultatif de Bioéthique de Belgique.....
Europees Parlement.....	Parlement européen.....

Voorzitster: mevrouw Christine Defraigne*(De vergadering wordt geopend om 10.05 uur.)***Goedkeuring van de agenda**

De voorzitster. – De agenda zoals vastgesteld door het Bureau werd rondgestuurd.

Aangezien er geen opmerkingen zijn, is de agenda goedgekeurd.

Benoeming van de griffier

De voorzitster. – Op 31 maart 2016 zal het mandaat van onze griffier, de heer Hugo Hondequin, een einde nemen.

Bijgevolg heeft het Bureau tijdens zijn vergaderingen van 8 juni en 6 juli 2015 een reglement betreffende de selectie- en benoemingsprocedure van een nieuwe griffier aangenomen.

Met toepassing van dit reglement werd op 7 juli 2015 een oproep tot kandidaten voor de functie van griffier gericht aan de ambtenaren van de Senaat die houder zijn van een universitair diploma en op 26 juni 2015 vijftien jaar anciënniteit in de Senaat hadden.

Vier personen hebben zich kandidaat gesteld.

De selectieprocedure bestond achtereenvolgens uit een schriftelijke en een mondelijke proef en uit een onderhoud met de leden van het Bureau van de Senaat.

Voor de organisatie van de eerste proef heeft het Bureau op 6 juli 2015 een jury samengesteld, bestaande uit zes personen die geen deel uitmaken van de Vergadering, noch van haar diensten.

Die proef had plaats op 28 oktober 2015. Enkel de kandidaten van wie de bekwaamheid door deze jury voldoende hoog werd ingeschat, werden toegelaten tot de tweede proef.

De tweede selectieproef, met een schriftelijke en computergestuurde voorbereiding, werd georganiseerd door het selectiebureau Selor, en had plaats op 16 december 2015.

De kandidaten van wie de bekwaamheid door het selectiebureau Selor voldoende hoog werd ingeschat, werden toegelaten tot het onderhoud met de leden van het Bureau van de Senaat.

Zowel de jury die door het Bureau werd aangesteld voor de eerste proef als het selectiebureau Selor heeft verklaard dat zij de bekwaamheid van één kandidaat, de heer Gert Van der biesen, voldoende hoog inschatten om te worden toegelaten tot een volgende stap in de selectieprocedure.

Het onderhoud van deze kandidaat met de leden van het Bureau had plaats op 11 januari 2016.

Na beraadslaging na afloop van het onderhoud heeft het Bureau de eer de heer Gert Van der biesen als griffier van de Senaat voor te dragen met toepassing van artikel 84 van het reglement.

De heer Van der biesen is geboren op 30 december 1964. Hij is licentiaat in de rechten en tevens houder van een in het Frans gesteld licentiaatsdiploma in internationale betrekkingen en vergelijkende politiek.

Présidence de Mme Christine Defraigne*(La séance est ouverte à 10 h 05.)***Approbation de l'ordre du jour**

Mme la présidente. – L'ordre du jour établi par le Bureau a été communiqué aux sénateurs.

Puisqu'il n'y a pas d'observations, l'ordre du jour est approuvé.

Nomination du greffier

Mme la présidente. – Le 31 mars 2016, le mandat de notre greffier, M. Hugo Hondequin, prendra fin.

Par conséquent, le Bureau a adopté en ses réunions des 8 juin et 6 juillet 2015 un règlement relatif à la procédure de sélection et de nomination d'un nouveau greffier.

En application de ce règlement, le 7 juillet 2016, un appel aux candidats pour la fonction de greffier a été adressé aux fonctionnaires du Sénat titulaires d'un diplôme universitaire et qui avaient, au 26 juin 2015, quinze années d'ancienneté au Sénat.

Quatre personnes se sont portées candidates.

La procédure de sélection comprenait successivement une épreuve écrite et une épreuve orale et un entretien avec les membres du Bureau du Sénat.

Pour l'organisation de la première épreuve, le Bureau a désigné, le 6 juillet 2015, un jury de six personnes extérieures à l'Assemblée et à ses services.

Cette épreuve a eu lieu le 28 octobre 2015. Seuls les candidats dont les capacités y ont été jugées suffisantes par le jury ont été admis à la seconde épreuve.

Cette seconde épreuve de sélection, comprenant une préparation écrite et informatisée, a été organisée par le bureau de sélection Selor, et a eu lieu le 16 décembre 2015.

Les candidats dont les capacités ont été jugées suffisantes par le bureau de sélection Selor ont été admis à l'entretien avec les membres du Bureau du Sénat.

Tant le jury désigné par le Bureau du Sénat pour la première épreuve que le bureau de sélection Selor ont déclaré qu'ils jugeaient les capacités d'un candidat, M. Gert Van der biesen, suffisantes pour qu'il soit admis à l'étape suivante de la procédure de sélection.

L'entretien de ce candidat avec les membres du Bureau a eu lieu le 11 janvier 2016.

Après délibération à l'issue de cet entretien, le Bureau a l'honneur de proposer M. Gert Van der biesen comme greffier du Sénat, conformément à l'article 84 du règlement.

M. Van der biesen est né le 30 décembre 1964. Il est licencié en droit et est également porteur d'un diplôme de licencié en relations internationales et politique comparée.

Hij trad in dienst bij de Senaat in 1995, waar hij gedurende vijf jaar actief was in de Commissie- en Studiedienst. In 2000 werd hij benoemd bij de dienst Wetsevaluatie, die in de huidige structuur van de Senaat deel uitmaakt van de Dienst Juridische Zaken en Documentatie.

Vraagt iemand het woord over het voorstel van het Bureau om de heer Gert Van der biesen tot griffier te benoemen?

Aangezien niemand het woord vraagt, verklaar ik de heer Gert Van der biesen verkozen tot griffier van de Senaat.

(Applaus)

De heer Gert Van der biesen zal op 1 april 2016 in functie treden, nadat hij tijdens een volgende plenaire vergadering de eed heeft afgelegd.

Dat zal voor mij een gelegenheid zijn om hulde te brengen aan onze griffier, de heer Hugo Hondequin, voor zijn goede en loyale diensten aan de Senaat en aan ons land.

De heer Bert Anciaux (sp.a). – Eerst en vooral wens ik de heer Van der biesen te feliciteren met zijn benoeming. Ik wil van de gelegenheid gebruik maken om de toekomstige griffier op te roepen samen met de leden van deze assemblee grondig na te denken over de toekomst van de Senaat, over de richting die we met de Senaat willen en kunnen uitgaan. Deze aangelegenheid zou, wat mij betreft, nu al kunnen worden besproken, maar de Grondwetsartikelen hieromtrent kunnen pas tijdens de volgende legislatuur worden herzien. Bijgevolg kan pas in 2019 een debat ten gronde worden gevoerd.

Ik roep de griffier op om als verdediger op te treden van deze instelling, en in eerste instantie van haar personeel. We zijn het er allemaal over eens dat deze assemblee over uitstekend personeel beschikt. De griffier is degene die instaat voor hun welzijn. Hij moet de durf hebben een debat aan te gaan en desnoods tegen de senatoren in te gaan. Ik wens dat hij de moed heeft voor zijn overtuiging op te komen en ik hoop dat het debat in alle openheid en eerlijkheid kan worden gevoerd.

(Applaus)

De voorzitster. – Dank u, mijnheer Anciaux. Wij delen uw bezorgdheid en zijn het met u eens dat we met een positieve ingesteldheid moeten vooruitgaan. We moeten onze instelling verdedigen, communiceren met de senatoren en de toekomst van het personeel van de Senaat verzekeren.

Ik feliciteer de heer Van der biesen met zijn benoeming.

De Senaat wordt zonder twijfel geleid door een goed team en we mogen de toekomst, zo niet met sereniteit, dan toch met veel vertrouwen en vastberadenheid tegemoet treden.

(Applaus)

Overlijden van oud-senatoren

De voorzitster. – De Senaat heeft met groot leedwezen kennis gekregen van het overlijden van de heer Jean Sondag, eresonator, en van de heren Marcel Gesquiere en Jan Meesters, oud-senatoren.

Entré en service au Sénat en 1995, il a été en fonction au service des Commissions et Études pendant cinq années. Il a ensuite été nommé en 2000 au service d'Évaluation de la législation qui fait, dans la structure actuelle de l'administration, partie du service des Affaires juridiques et Documentation.

Quelqu'un demande-t-il la parole sur la proposition du Bureau de nommer M. Gert Van der biesen à la fonction de greffier?

Étant donné que personne ne demande la parole, je proclame M. Gert Van der biesen élu en qualité de greffier du Sénat.

(Applaudissements)

M. Gert Van der biesen entrera en fonction le 1er avril 2016, après avoir prêté serment lors d'une prochaine séance plénière.

Ce sera pour moi l'occasion de rendre hommage à notre greffier, M. Hugo Hondequin, pour les bons et loyaux services rendus au Sénat et à notre pays.

M. Bert Anciaux (sp.a). – Je souhaite tout d'abord féliciter M. Van der biesen de sa nomination. Je saisiss cette occasion pour exhorter le futur greffier à méditer, en liaison avec les membres de notre Assemblée, sur l'avenir du Sénat, sur l'orientation que nous voulons et pouvons lui donner. À mes yeux, nous pourrions d'ores et déjà en débattre, mais les articles constitutionnels concernés ne seront révisables que sous la prochaine législature. Par conséquent, la discussion au fond ne pourra commencer qu'en 2019.

J'appelle le greffier à agir en défenseur de notre institution et en premier lieu de son personnel. Nous nous accordons pour estimer que le Sénat dispose d'un personnel de grande valeur, au bien-être duquel doit veiller le greffier. Il faut que celui-ci ose en débattre et, si nécessaire, s'opposer aux sénateurs. Je souhaite qu'il ait le courage de ses convictions et espère qu'un débat ouvert et sincère pourra avoir lieu.

(Applaudissements)

Mme la présidente. – Je vous remercie, Monsieur Anciaux. Je pense que nous partageons tous vos préoccupations et votre volonté d'aller de l'avant dans un esprit positif, de défendre notre institution, de communiquer avec les sénateurs et d'assurer l'avenir du personnel du Sénat.

Je félicite M. Van der biesen pour sa nomination. La prestation de serment aura lieu prochainement.

Je ne doute pas que ce Sénat sera dirigé par une très bonne équipe et que nous pourrons envisager l'avenir, sinon avec sérénité, avec beaucoup de confiance et de détermination.

(Applaudissements)

Décès d'anciens sénateurs

Mme la présidente. – Le Sénat a appris avec un vif regret le décès de M. Jean Sondag, sénateur honoraire, et de MM. Marcel Gesquiere et Jan Meesters, anciens sénateurs.

Votre présidente a adressé les condoléances de l'Assemblée

Uw voorzitster heeft het rouwbeklag van de Vergadering aan de familie van onze betreurde gewezen medeleden betuigd.

Regeling van de werkzaamheden

De voorzitster. – De agenda van deze vergadering is afgewerkt.

De volgende vergadering vindt plaats op 26 februari 2016.

(*De vergadering wordt gesloten om 10.20 uur.*)

Berichten van verhindering

Afwezig met bericht van verhindering: de heer Daems, met opdracht in het buitenland, de dames Claes, Coudyser, Lieten, Segers en Turan, de heren Vandaele, Van Malderen en Vereeck, met andere plichten.

– Voor kennisgeving aangenomen.

aux familles de nos regrettés anciens collègues.

Ordre des travaux

Mme la présidente. – L'ordre du jour de la présente séance est ainsi épuisé.

La prochaine séance aura lieu le 26 février 2016.

(*La séance est levée à 10 h 20.*)

Excusés

M. Daems, en mission à l'étranger, Mmes Claes, Coudyser, Lieten, Segers et Turan, MM. Vandaele, Van Malderen et Vereeck, pour d'autres devoirs, demandent d'excuser leur absence à la présente séance.

– Pris pour information.

Bijlage

Grondwettelijk Hof – Arresten

Met toepassing van artikel 113 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, geeft de griffier van het Grondwettelijk Hof kennis aan de voorzitter van de Senaat van:

- het arrest nr. 161/2015, uitgesproken op 19 november 2015 inzake het beroep tot vernietiging van artikel 21 van de wet van 6 januari 2014 tot wijziging van het Kieswetboek ten gevolge van de hervorming van de Senaat, ingesteld door de Partij van de Arbeid van België en anderen (rolnummer 5963);
- het arrest nr. 162/2015, uitgesproken op 19 november 2015 inzake het beroep tot vernietiging van de artikelen 2, 1° en 3°, 6, 11 en 13 van het decreet van het Vlaamse Gewest van 28 februari 2014 houdende wijziging van het decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehaven, ingesteld door de nv “Rütgers Belgium” (rolnummer 6052);
- het arrest nr. 163/2015, uitgesproken op 19 november 2015 inzake het beroep tot vernietiging van artikel 36 van de wet van 15 mei 2014 houdende uitvoering van het pact voor competitiviteit, werkgelegenheid en relance (invoeging van een artikel 56bis in het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde), ingesteld door Tony Tempels (rolnummer 6097);
- het arrest nr. 164/2015, uitgesproken op 19 november 2015 inzake het beroep tot gedeeltelijke vernietiging van artikel 38, 1°, van de wet van 10 april 2014 tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op het invoeren van een nieuwe geldelijke loopbaan voor het gerechtspersoneel en van een mandatensysteem voor de hoofdgriffiers en de hoofdsecretarissen, ingesteld door Valérie Bonaventure en anderen (rolnummer 6109);
- het arrest nr. 165/2015, uitgesproken op 19 novembre 2015 inzake de prejudiciële vraag over artikel 7 van de wet van 14 januari 2013 houdende fiscale en andere bepalingen betreffende justitie, gesteld door het Hof van Beroep te Luik (rolnummer 6151);
- het arrest nr. 166/2015, uitgesproken op 26 novembre 2015 inzake de prejudiciële vraag betreffende artikel 1022 van het Gerechtelijk Wetboek, zoals vervangen bij artikel 7 van de wet van 21 april 2007 en gewijzigd bij artikel 2 van de wet van 22 december 2008, gesteld door de Arbidsrechtbank te Bergen en te Charleroi, afdeling Bergen (rolnummer 6125);
- het arrest nr. 167/2015, uitgesproken op 26 novembre 2015 inzake de prejudiciële vraag over artikel 31, tweede lid, 4°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, gesteld door de Rechtbank van eerste aanleg Luik, afdeling Luik (rolnummer 6062);

Annexe

Cour constitutionnelle – Arrêts

En application de l’article 113 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour constitutionnelle, le greffier de la Cour constitutionnelle notifie au président du Sénat:

- l’arrêt n° 161/2015, rendu le 19 novembre 2015, en cause le recours en annulation de l’article 21 de la loi du 6 janvier 2014 modifiant le Code électoral suite à la réforme du Sénat, introduit par le Parti du Travail de Belgique et autres (numéro du rôle 5963);
- l’arrêt n° 162/2015, rendu le 19 novembre 2015, en cause le recours en annulation des articles 2, 1° et 3°, 6, 11 et 13 du décret de la Région flamande du 28 février 2014 modifiant le décret du 2 mars 1999 portant sur la politique et la gestion des ports maritimes, introduit par la SA «Rütgers Belgium» (numéro du rôle 6052);
- l’arrêt n° 163/2015, rendu le 19 novembre 2015, en cause le recours en annulation de l’article 36 de la loi du 15 mai 2014 portant exécution du pacte de compétitivité, d’emploi et de relance (insertion d’un article 56bis dans le Code de la taxe sur la valeur ajoutée), introduit par Tony Tempels (numéro du rôle 6097);
- l’arrêt n° 164/2015, rendu le 19 novembre 2015, en cause le recours en annulation partielle de l’article 38, 1°, de la loi du 10 avril 2014 modifiant certaines dispositions du Code judiciaire en vue d’instaurer une nouvelle carrière pécuniaire pour le personnel judiciaire ainsi qu’un système de mandats pour les greffiers en chef et les secrétaires en chef, introduit par Valérie Bonaventure et autres (numéro du rôle 6109);
- l’arrêt n° 165/2015, rendu le 19 novembre 2015, en cause la question préjudiciale relative à l’article 7 de la loi du 14 janvier 013 portant des dispositions fiscales et autres en matière de justice, posée par la Cour d’appel de Liège (numéro du rôle 6151);
- l’arrêt n° 166/2015, rendu le 26 novembre 2015, en cause la question préjudiciale relative à l’article 1022 du Code judiciaire, tel qu’il a été remplacé par l’article 7 de la loi du 2 avril 2007 et modifié par l’article 2 de la loi du 22 décembre 2008, posée par le Tribunal du travail de Mons et de Charleroi, division Mons (numéro du rôle 6125);
- l’arrêt n° 167/2015, rendu le 26 novembre 2015, en cause la question préjudiciale relative à l’article 31, alinéa 2, 4°, du Code des impôts sur les revenus 1992, posée par le Tribunal de première instance de Liège, division Liège (numéro du rôle 6062);

- het arrest nr. 168/2015, uitgesproken op 26 november 2015 inzake de prejudiciële vraag betreffende artikel 330, §1, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek, gesteld door de Rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, afdeling Turnhout (rolnummer 6085);
- het arrest nr. 169/2015, uitgesproken op 26 november 2015 inzake de prejudiciële vraag betreffende artikel 5 en bijlage 1 van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur, gesteld door de Raad van State (rolnummer 6099);
- het arrest nr. 170/2015, uitgesproken op 26 november 2015 inzake de prejudiciële vraag betreffende artikel 1022 van het Gerechtelijk Wetboek, zoals van kracht vóór de wijziging ervan bij de wet van 21 februari 2010, gesteld door het Hof van Beroep te Bergen (rolnummer 6107);
- het arrest nr. 171/2015, uitgesproken op 3 december 2015 inzake het beroep tot vernietiging van de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 8 mei 2014, het decreet van het Waalse Gewest van 27 maart 2014 en het decreet van het Vlaamse Gewest van 25 april 2014 houdende, alle drie, instemming met het samenwerkingsakkoord (gesloten op 13 februari 2014) tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de gewestgrensoverschrijdende intercommunales, ingesteld door de gemeenten Elsene en Sint-Pieters-Woluwe (rolnummer 6061);
- het arrest nr. 172/2015, uitgesproken op 3 december 2015 inzake de prejudiciële vraag over artikel 1, §4, tweede lid, a), van de wet van 15 maart 1954 betreffende de herstelpensioenen voor de burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1940-1945 en hun rechthebbenden, zoals dat artikel vervangen werd bij artikel 1 van de wet van 17 februari 1975, gesteld door de Hogere Commissie van Beroep (rolnummer 6110);
- het arrest nr. 173/2015, uitgesproken op 3 december 2015 inzake de prejudiciële vraag over de wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties, gesteld door de Franstalige Rechtbank van Koophandel te Brussel (rolnummer 6112);
- het arrest nr. 174/2015, uitgesproken op 3 december 2015 inzake de prejudiciële vragen over artikel 14, §1, van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, gesteld door de Arbeidsrechtbank te Gent, afdeling Brugge (rolnummer 6129);
- het arrest nr. 175/2015, uitgesproken op 3 december 2015 inzake het beroep tot gehele of gedeeltelijke (het woord “gemeentelijke”) vernietiging van artikel D.IV.4, eerste lid, 11°, van het Wetboek van Ruimtelijke Ontwikkeling (artikel 1, tweede lid, van het decreet van het Waalse Gewest van 24 april 2014 “tot opheffing van de artikelen 1 tot 128 en 129^{quater} tot 184 van het Waalse Wetboek van Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw, Patrimonium en Energie en tot vorming van het Wetboek van Ruimtelijke Ontwikkeling”), ingesteld door de vzw “Terre wallonne” (rolnummer 6134);
- l’arrêt n° 168/2015, rendu le 26 novembre 2015, en cause la question préjudiciale relative à l’article 330, §1er, alinéa 1er, du Code civil, posée par le Tribunal de première instance d’Anvers, division Turnhout (numéro du rôle 6085);
- l’arrêt n° 169/2015, rendu le 26 novembre 2015, en cause la question préjudiciale relative à l’article 5 et à l’annexe 1 de la loi ordinaire du 16 juillet 1993 visant àachever la structure fédérale de l’État, posée par le Conseil d’État (numéro du rôle 6099);
- l’arrêt n° 170/2015, rendu le 26 novembre 2015, en cause la question préjudiciale relative à l’article 1022 du Code judiciaire, tel qu’il était en vigueur avant sa modification par la loi du 21 février 2010, posée par la Cour d’appel de Mons (numéro du rôle 6107);
- l’arrêt n° 171/2015, rendu le 3 décembre 2015, en cause le recours en annulation de l’ordonnance de la Région de Bruxelles-Capitale du 8 mai 2014, du décret de la Région wallonne du 27 mars 2014 et du décret de la Région flamande du 25 avril 2014 portant, tous trois, assentiment à l’Accord de coopération (conclu le 13 février 2014) entre la Région flamande, la Région wallonne et la Région de Bruxelles-Capitale relatif aux intercommunales interrégionales, introduit par les communes d’Ixelles et de Woluwe-Saint-Pierre (numéro du rôle 6061);
- l’arrêt n° 172/2015, rendu le 3 décembre 2015, en cause la question préjudiciale concernant l’article 1er, §4, alinéa 2, a), de la loi du 15 mars 1954 relative aux pensions de dédommagement des victimes civiles de la guerre 1940-1945 et de leurs ayants droit, tel que cet article a été remplacé par l’article 1er de la loi du 17 février 1975, posée par la Commission supérieure d’appel (numéro du rôle 6110);
- l’arrêt n° 173/2015, rendu le 3 décembre 2015, en cause la question préjudiciale relative à la loi du 2 août 2002 concernant la lutte contre le retard de paiement dans les transactions commerciales, posée par le Tribunal de commerce francophone de Bruxelles (numéro du rôle 6112);
- l’arrêt n° 174/2015, rendu le 3 décembre 2015, en cause les questions préjudiciables relatives à l’article 14, §1er, de la loi du 26 mai 2002 concernant le droit à l’intégration sociale, posées par le Tribunal du travail de Gand, division Bruges (numéro du rôle 6129);
- l’arrêt n° 175/2015, rendu le 3 décembre 2015, en cause le recours en annulation totale ou partielle (le mot «communale») de l’article D.IV.4, alinéa 1er, 11°, du Code du développement territorial (article 1er, alinéa 2, du décret de la Région wallonne du 24 avril 014 «abrogeant les articles 1er à 128 et 129^{quater} à 184 du Code wallon de l’Aménagement du Territoire, de l’Urbanisme, du Patrimoine et de l’Énergie et formant le Code du développement territorial»), introduit par l’ASBL «Terre wallonne» (numéro du rôle 6134);

- het arrest nr. 176/2015, uitgesproken op 3 december 2015 inzake de prejudiciële vraag over artikel 1 van de wet van 15 april 1958 betreffende de publiciteit inzake tandverzorging en artikel *8quinquies* van het koninklijk besluit van 1 juni 1934 houdende reglement op de beoefening der tandheelkunde, gesteld door de raadkamer van de Rechtbank van eerste aanleg te Namen (rolnummer 6143);
- het arrest nr. 177/2015, uitgesproken op 3 december 2015 inzake de prejudiciële vraag over de artikelen 81 tot 86 en 180 van de basiswet van 12 januari 2005 betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden, gesteld door de Arbeidsrechtbank te Luik, afdeling Namen (rolnummer 6148);
- het arrest nr. 178/2015, uitgesproken op 17 december 2015 inzake het beroep tot gedeeltelijke vernietiging van de wet van 11 februari 2014 houdende diverse maatregelen ter verbetering van de invordering van de vermogensstraffen en de gerechtskosten in strafzaken (I) en van de wet van 11 februari 2014 houdende diverse maatregelen ter verbetering van de invordering van de vermogensstraffen en de gerechtskosten in strafzaken (II), ingesteld door de Orde van Vlaamse balies en Dominique Matthys (rolnummer 6056);
- het arrest nr. 179/2015, uitgesproken op 17 december 2015 inzake de prejudiciële vraag betreffende artikel 2262bis, §1, eerste en tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek, gesteld door het Hof van Beroep te Bergen (rolnummer 6058);
- het arrest nr. 180/2015, uitgesproken op 17 december 2015 inzake de prejudiciële vraag over artikel 38, §3, van het decreet van het Waalse Gewest van 12 april 2001 betreffende de organisatie van de gewestelijke elektriciteitsmarkt, zoals vervangen bij artikel 13 van het decreet van 4 oktober 2007, gesteld door de Raad van State (rolnummer 6087);
- beschikking einde raadpleging (afstand – art. 99): de prejudiciële vragen betreffende de artikelen 7 en 8 van het decreet van het Vlaamse Gewest van 17 februari 2012 houdende de wijziging van diverse bepalingen van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen betreffende de belasting op de inverkeerstelling op grond van milieukrachten, gesteld door het Hof van Beroep te Gent (rolnummer 6198).
- **Voor kennisgeving aangenomen.**

Grondwettelijk Hof – Prejudiciële vragen

Met toepassing van artikel 77 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, geeft de griffier van het Grondwettelijk Hof aan de voorzitter van de Senaat kennis van:

- de prejudiciële vragen over artikel 4, §3, van de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 23 juli 1992 betreffende de gewestbelasting ten laste van bezitters van bebouwde eigendommen en houders van een zakelijk recht op sommige onroerende goederen, gesteld door het Hof van Beroep te Brussel (rolnummers 6271 en

- l’arrêt n° 176/2015, rendu le 3 décembre 2015, en cause la question préjudiciale concernant l’article 1er de la loi du 15 avril 1958 relative à la publicité en matière de soins dentaires et l’article *8quinquies* de l’arrêté royal du 1er juin 1934 réglementant l’exercice de l’art dentaire, posée par la chambre du conseil du Tribunal de première instance de Namur (numéro du rôle 6143);
- l’arrêt n° 177/2015, rendu le 3 décembre 2015, en cause la question préjudiciale relative aux articles 81 à 86 et 180 de la loi de principes du 12 janvier 2005 concernant l’administration pénitentiaire ainsi que le statut juridique des détenus, posée par le Tribunal du travail de Liège, division Namur (numéro du rôle 6148);
- l’arrêt n° 178/2015, rendu le 17 décembre 2015, en cause le recours en annulation partielle de la loi du 11 février 2014 portant des mesures diverses visant à améliorer le recouvrement des peines patrimoniales et des frais de justice en matière pénale (I) et de la loi du 11 février 2014 portant des mesures diverses visant à améliorer le recouvrement des peines patrimoniales et des frais de justice en matière pénale (II), introduit par l’«Orde van Vlaamse balies» et Dominique Matthys (numéro du rôle 6056);
- l’arrêt n° 179/2015, rendu le 17 décembre 2015, en cause la question préjudiciale relative à l’article 2262bis, §1er, alinéas 1er et 2, du Code civil, posée par la Cour d’appel de Mons (numéro du rôle 6058);
- l’arrêt n° 180/2015, rendu le 17 décembre 2015, en cause la question préjudiciale concernant l’article 38, §3, du décret de la Région wallonne du 12 avril 2001 relatif à l’organisation du marché régional de l’électricité, tel qu’il a été remplacé par l’article 13 du décret du 4 octobre 2007, posée par le Conseil d’État (numéro du rôle 6087);
- ordonnance de fin de procédure (désistement – art. 99): les questions préjudicielles relatives aux articles 7 et 8 du décret de la Région flamande du 17 février 2012 portant modification de diverses dispositions du Code des taxes assimilées aux impôts sur les revenus concernant la taxe de mise en circulation sur la base d’indicateurs environnementaux, posées par la Cour d’appel de Gand (numéro du rôle 6198).
- **Pris pour notification.**

Cour constitutionnelle – Questions préjudicielles

En application de l’article 77 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour constitutionnelle, le greffier de la Cour constitutionnelle notifie au président du Sénat:

- les questions préjudicielles concernant l’article 4, §3, de l’ordonnance de la Région de Bruxelles-Capitale du 23 juillet 1992 relative à la taxe régionale à charge des occupants d’immeubles bâtis et de titulaires de droits réels sur certains immeubles, posées par la Cour d’appel de Bruxelles (numéros du rôle 6271 et 6272, affaires jointes);

- 6272, samengevoegde zaken);
- de prejudiciële vraag over artikel 42*quater* van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, gesteld door de Raad voor Vreemdelingen-betwistingen (rolnummer 6281);
 - de prejudiciële vraag betreffende artikel 3 van het Gerechtelijk Wetboek, gesteld door de Rechtbank van eerste aanleg Luik, afdeling Hoei (rolnummer 6282);
 - de prejudiciële vraag betreffende artikel 162*bis* van het Wetboek van Strafvordering en artikel 283 van de algemene wet inzake douane en accijnzen, gecoördineerd bij koninklijk besluit van 18 juli 1977, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 2, 569, 32°, 1017, 1018 en 1022 van het Gerechtelijk Wetboek, gesteld door het Hof van Cassatie (rolnummer 6287);
 - de prejudiciële vragen over de artikelen 1382 en 1383 van het Burgerlijk Wetboek en artikel 29*bis* van de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen, gesteld door de Franstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel (rolnummer 6288);
 - de prejudiciële vragen betreffende artikel 162*bis* van het Wetboek van strafvordering, gesteld door de Rechtbank van eerste aanleg Luik, afdeling Luik (rolnummers 6249, toegevoegd aan 6153);
 - de prejudiciële vraag betreffende artikel 23*duodecies*, §§4 en 6, van de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 17 juli 2003 houdende de Brusselse Huisvestingscode, gesteld door de Franstalige Rechtbank van eerste aanleg Brussel (rolnummer 6295);
 - de prejudiciële vragen betreffende artikel 577-2 van het Burgerlijk Wetboek, gesteld door de Nederlandstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel (rolnummer 6299);
 - de prejudiciële vraag betreffende artikel III.26, §2, van het Wetboek van Economisch recht, gesteld door de Nederlandstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel (rolnummer 6300);
 - de prejudiciële vragen betreffende artikel 7, §1, van de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 28 januari 2010 houdende organisatie van de stedelijke herwaardering, gesteld door de Vrederechter van het kanton Elsene (rolnummer 6302);
 - de prejudiciële vragen betreffende artikel 171, 6°, tweede streepje, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, gesteld door de Rechtbank van eerste aanleg Luik, afdeling Luik, en door de Rechtbank van eerste aanleg Waals-Brabant (rolnummers 6304 en 6308, samengevoegde zaken);
 - de prejudiciële vraag betreffende artikel 28, §1, 1°, van het decreet van het Vlaamse Gewest van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, gesteld door de voorzitter van de Rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Dendermonde, zetelend in kort geding (rolnummer 6309);
 - la question préjudiciale relative à l'article 42*quater* de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, posée par le Conseil du contentieux des étrangers (numéro du rôle 6281);
 - la question préjudiciale relative à l'article 3 du Code judiciaire, posée par le Tribunal de première instance de Liège, division Huy (numéro du rôle 6282);
 - la question préjudiciale relative à l'article 162*bis* du Code d'instruction criminelle et à l'article 283 de la loi générale sur les douanes et accises, coordonnée par arrêté royal du 18 juillet 1977, lus ou non en combinaison avec les articles 2, 569, 32°, 1017, 1018 et 1022 du Code judiciaire, posée par la Cour de cassation (numéro du rôle 6287);
 - les questions préjudicielles concernant les articles 1382 et 1383 du Code civil et l'article 29*bis* de la loi du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs, posée par le Tribunal de première instance francophone de Bruxelles (numéro du rôle 6288);
 - les questions préjudicielles relatives à l'article 162*bis* du Code d'instruction criminelle, posée par le Tribunal de première instance de Liège, division Liège (numéro du rôle 6294, joint au 6153);
 - la question préjudiciale relative à l'article 23*duodecies*, §§4 et 6, de l'ordonnance de la Région de Bruxelles-Capitale du 17 juillet 2003 portant le Code bruxellois du Logement, posée par le Tribunal francophone de première instance de Bruxelles (numéro du rôle 6295);
 - les questions préjudicielles relatives à l'article 577-2 du Code civil, posées par le Tribunal de première instance néerlandophone de Bruxelles (numéro du rôle 6299);
 - la question préjudiciale relative à l'article III.26, §2, du Code de droit économique, posée par le Tribunal de première instance néerlandophone de Bruxelles (numéro du rôle 6300);
 - les questions préjudicielles relatives à l'article 7, §1er, de l'ordonnance de la Région de Bruxelles-Capitale du 28 janvier 2010 organique de la revitalisation urbaine, posées par le Juge de paix du canton d'Ixelles (numéro du rôle 6302);
 - les questions préjudicielles relatives à l'article 171, 6°, deuxième tiret, du Code des impôts sur les revenus 1992, posées par le Tribunal de première instance de Liège, division Liège, et par le Tribunal de première instance du Brabant wallon (numéros du rôle 6304 et 6308, affaires jointes);
 - la question préjudiciale relative à l'article 28, §1er, 1°, du décret de la Région flamande du 28 juin 1985 relatif à l'autorisation écologique, posée par le président du Tribunal de première instance de Flandre orientale, division Termonde, siégeant en référé (numéro du rôle 6309);

– de prejudiciële vragen betreffende artikel 13 van de wet van 10 januari 2010 tot instelling van de vrijwillige militaire inzet en tot wijziging van verschillende wetten van toepassing op het militair personeel, gesteld door de Raad van State (rolnummers 6310 tot 6313, samengevoegde zaken).

– Voor kennisgeving aangenomen.

Grondwettelijk Hof – Beroepen

Met toepassing van artikel 76 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, geeft de griffier van het Grondwettelijk Hof kennis aan de voorzitter van de Senaat van:

- de beroepen tot gedeeltelijke vernietiging van titel 2 (“Loonmatiging”) van de wet van 23 april 2015 tot verbetering van de werkgelegenheid, ingesteld door de vzw “Mouvement de la Gauche démocrate et citoyenne” en anderen, door Hilde Timmermans en anderen en door Alain Martin (rolnummers 6274 en 6298, toegevoegd aan 6249);
- de beroepen tot vernietiging van de wet van 28 april 2015 tot wijziging van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten teneinde de griffierechten te hervormen, ingesteld door de vzw “Bewonersgroep Onze Tuin”, door Denis Malcorps en anderen, door Frank Bels en Peter Verhaeghe, door de Orde van Vlaamse balies en Dominique Mathys, door de Orde van advocaten bij het Hof van Cassatie en Bruno Maes, door de vzw “Aktiekomitee Red de Voorkempen” en anderen, door de vzw “Belgische Verbruikersunie Test-Aankoop” en door de “Ordre des barreaux francophones et germanophone” (rolnummer 6307, toegevoegd aan 6275, 6276, 6277, 6301, 6303, 6305 en 6306);
- het beroep tot vernietiging van artikel 43 van het decreet van de Franse Gemeenschap van 25 juni 2015 tot wijziging van verschillende bepalingen betreffende het hoger onderwijs, ingesteld door de vzw “Fédération des Etudiant(e)s francophones” (rolnummer 6314);
- het beroep tot vernietiging van artikel 19*quater*, tweede lid, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, ingesteld door Marianne de Moffarts (rolnummer 6315);
- het beroep tot vernietiging van de artikelen 4, 5 en 6 van het decreet van het Vlaamse Gewest van 3 juli 2015 “tot wijziging van artikel 4.8.19 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges”, ingesteld door M.A. en anderen (rolnummer 6317).

– Voor kennisgeving aangenomen.

– les questions préjudiciales relatives à l’article 13 de la loi du 10 janvier 2010 instituant l’engagement volontaire militaire et modifiant diverses lois applicables au personnel militaire, posées par le Conseil d’État (numéros du rôle 6310 à 6313, affaires jointes).

– Pris pour notification.

Cour constitutionnelle – Recours

En application de l’article 76 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour constitutionnelle, le greffier de la Cour constitutionnelle notifie au président du Sénat:

- les recours en annulation partielle du titre 2 («Modération salariale») de la loi du 23 avril 2015 concernant la promotion de l’emploi, introduits par l’ASBL «Mouvement de la Gauche démocrate et citoyenne» et autres, par Hilde Timmermans et autres et par Alain Martin (numéros du rôle 6274 et 6298, joints au 6249);
- le recours en annulation de la loi du 28 avril 2015 modifiant le Code des droits d’enregistrement, d’hypothèque et de greffe en vue de réformer les droits de greffe, introduit par l’ASBL «Bewonersgroep Onze Tuin», par Denis Malcorps et autres, par Frank Bels et Peter Verhaeghe, par l’«Orde van Vlaamse balies» et Dominique Mathys, par l’Ordre des avocats à la Cour de cassation et Bruno Maes, par l’ASBL «Aktiekomitee Red de Voorkempen» et autres, par l’ASBL «Association Belge des Consommateurs Test-Achats» et par l’Ordre des barreaux francophones et germanophone (numéro du rôle 6307, joint aux 6275, 6276, 6277, 6301, 6303, 6305 et 6306);
- le recours en annulation de l’article 43 du décret de la Communauté française du 25 juin 2015 modifiant diverses dispositions relatives à l’enseignement supérieur, introduit par l’ASBL «Fédération des Etudiant(e)s francophones» (numéro du rôle 6314);
- le recours en annulation de l’article 19*quater*, alinéa 2, du décret de la Communauté flamande du 27 mars 1991 relatif au statut de certains membres du personnel de l’enseignement subventionné et des centres subventionnés d’encadrement des élèves, introduit par Marianne de Moffarts (numéro du rôle 6315)
- le recours en annulation des articles 4, 5 et 6 du décret de la Région flamande du 3 juillet 2015 «modifiant l’article 4.8.19 du Code flamand de l’Aménagement du Territoire et le décret du 4 avril 2014 relatif à l’organisation et à la procédure de certaines juridictions administratives flamandes», introduit par M.A. et autres (numéro du rôle 6317).

– Pris pour notification.

Belgisch Raadgevend Comité voor Bio-ethiek

Bij brief van 14 december 2015 heeft de voorzitter van het Raadgevend Comité voor Bio-ethiek aan de Senaat overgezonden:

- het advies nr. 62 betreffende de ethische implicaties van het “statuut” van de zwangere partner van een mannelijke deelnemer aan een klinische studie.
- **Neergelegd ter Griffie.**

Europees Parlement

Bij brief van 11 december 2015 heeft de voorzitter van het Europees Parlement aan de Senaat volgende tekst overgezonden:

- standpunt inzake het voorstel voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een programma inzake interoperabiliteitsoplossingen voor overheidsdiensten, bedrijven en burgers (ISA²) in Europa – Interoperabiliteit als middel om de overheidssector te moderniseren;
- een ontwerp van een wetgevingshandeling getiteld “ontwerpvoorstel voor een besluit van de Raad tot vaststelling van de bepalingen tot wijziging van de Akte betreffende de verkiezing van de vertegenwoordigers in het Europees Parlement door middel van rechtstreekse algemene verkiezingen” (2015/0907/APP),

aangenomen tijdens de vergaderperiode van 11 november 2015.

Bij brief van 17 december 2015 heeft de voorzitter van het Europees Parlement aan de Senaat volgende tekst overgezonden:

- standpunt inzake het voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de sluiting, namens de Europese Unie, van het wijzigingsprotocol bij de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en het Vorstendom Liechtenstein waarbij wordt voorzien in maatregelen van gelijke strekking als die welke zijn vervat in Richtlijn 2003/48/EG van de Raad betreffende belastingheffing op inkomsten uit spaargelden in de vorm van rentebetaling;
- resolutie over het speciaal verslag van de Europese Ombudsman betreffende het onderzoek op eigen initiatief naar Frontex (OI/5/2012/BEH-MHZ),

aangenomen tijdens de vergaderperiode van 2 december 2015.

- **Neergelegd ter Griffie.**

Comité consultatif de Bioéthique de Belgique

Par lettre du 14 décembre 2015, le président du Comité consultatif de Bioéthique a transmis au Sénat:

- l’avis n° 62 relatif aux implications éthiques du « statut » de la partenaire enceinte d’un participant masculin à un essai clinique.
- **Dépôt au Greffe.**

Parlement européen

Par lettre du 11 décembre 2015, le président du Parlement européen a transmis au Sénat le texte ci-après:

- position sur la proposition de décision du Parlement européen et du Conseil établissant un programme concernant des solutions d’interopérabilité pour les administrations publiques, les entreprises et les particuliers en Europe (ISA²) – L’interopérabilité comme moyen de moderniser le secteur public;
- un projet d’acte législatif intitulé « proposition de décision du Conseil adoptant les dispositions modifiant l’acte portant élection des membres du Parlement européen au suffrage universel direct » (2015/0907/APP),

adopté au cours de la période de session du 11 novembre 2015.

Par lettre du 17 décembre 2015, le président du Parlement européen a transmis au Sénat le texte ci-après:

- position sur la proposition de décision du Conseil relative à la conclusion, au nom de l’Union européenne, du protocole de modification de l’accord entre la Communauté européenne et la Principauté de Liechtenstein prévoyant des mesures équivalentes à celles prévues dans la directive 2003/48/CE du Conseil en matière de fiscalité des revenus de l’épargne sous forme de paiements d’intérêts;
- résolution sur le rapport spécial du Médiateur européen dans l’enquête d’initiative (OI/5/2012/BEH-MHZ) relative à Frontex,

adopté au cours de la période de session du 2 décembre 2015.

- **Dépôt au Greffe.**